

Se vedlagte adresseliste

Deres ref

Vår ref
201000454-/AAD

Dato
24.01.2011

Høringsbrev - videre oppfølging av instituttgjennomgangen

Landbruks- og matdepartementet sender med dette på høring Forskningsrådets rapporter med vedlegg fra gjennomgangen av forskningsinstituttene på landbruks- og matområdet. Rapportene *Vitenskapelig kvalitet* og *En robust instituttsektor* med vedlegg er tilgjengelige på Forskningsrådets nettsider, www.forskningsradet.no. Høringen vil danne grunnlag for den videre oppfølgingen. Frist for tilbakemelding er 28. februar d.å.

Målet for gjennomgangen er å videreutvikle en effektiv instituttsektor med høy kvalitet, godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft, og gi råd om arbeidsdelingen mellom instituttene og øvrige forvaltningsorgan når det gjelder forvaltningsoppgaver.

Departementet ønsker tilbakemeldinger og kommentarer på det totale materialet som er forelagt fra Forskningsrådet. I denne sammenheng ser departementet det lite formålstjenelig å gå nærmere inn på drøftingen av en organisatorisk integrasjon mellom instituttsektoren og UoH-sektoren.

I tillegg til en generell tilbakemelding ønsker vi en drøfting av enkelte problemstillinger. Disse er spesifisert nærmere under.

Organisasjonsmodell

Evalueringskomiteen nevner fire alternative organisasjonsmodeller: Videreføre dagens system, slå sammen institutter (horisontal integrering), organisere etter modell av Wageningen (horisontal og vertikal integrering) og fusjonere etter dansk modell med organisatorisk sammenslåing av universitet og institutt. Rapporten drøfter likevel i svært liten grad styrker og svakheter ved de fire modellene. Komiteen anbefaler at det

settes i gang en prosess som resulterer i en horisontal og vertikal integrering mellom forskningsinstitutter og det nye universitetet på Ås.

Landbruks- og matdepartementet ser behov for økt samarbeid mellom institutter og mellom instituttsektoren og UoH-sektoren, uten at dette skjer gjennom en integrering av forskningsinstituttene og universitetet på Ås.

- Hvilke muligheter ligger i økt horisontal integrering mellom forskningsinstituttene, og hvordan kan dette tenkes gjennomført?
- Hvordan kan en se for seg en sterkere samhandling med institutter som mottar basisfinansiering fra andre departement, som for eksempel Nofima?
- Hvordan kan det stimuleres til økt samhandling med UoH-sektoren?

Forholdet mellom forskning og forvaltning

Evalueringsrapporten og vitenskapsrapporten trekker frem behovet for nærmere gjennomgang av forholdet mellom forskning og forvaltning.

- Er det enkelte forvaltningsoppgaver som i dag utføres av forskningsinstituttene som kan overføres til andre forvaltningsorgan?
- Rapporten foreslår at den langsiktige kompetansebyggingen finansieres gjennom basisbevilgningen, mens finansieringen av kortsiktige forvaltningsoppdrag følger kjøperen av disse. Hva mener instituttene er den mest hensiktsmessige finansieringsformen for basiskompetanse?
- Mener instituttene det er hensiktsmessig at kunnskapsstøtte til forvaltningen skal finansieres av oppdragsgiver i det enkelte tilfelle?
- Faglighet, uavhengighet og integritet ved rådgivningsfunksjonen for forvaltning og politikkutforming kan komme i konflikt med oppdrag for næringslivet. Hvordan kan interessekonflikter mellom kommersiell virksomhet og forvaltningsoppdraget unngås eller begrenses?

Regionalisering

Forskningsinstituttene på landbruks- og matområdet kjennetegnes av relativt små enheter og stor geografisk spredning. Evalueringskomiteen slår fast at en fortsatt regional tilstedeværelse ligger i instituttene samfunnsoppdrag, samtidig som størrelse og distriktsprofil gjør instituttene sårbare.

Landbruks- og matdepartementet vil legge vekt på de vitenskapelige miljøenes tilstedeværelse i ulike deler av landet. Dette er blant annet viktig for å stimulere til regional innovasjon og næringsutvikling.

- Hva er høringsinstansenes synspunkter på kritisk masse og lokal/regional samlokalisering? Hvordan kan kritisk masse sikres?
- Hvilke muligheter ligger i tettere samarbeid med lokale/regionale UoH-enheter og andre kompetansemiljø?

- Hvilke forhold må være tilstede for å styrke den instituttene bidrag til regional innovasjon?
- Hvordan kan instituttene øke sitt bidrag til innovasjon og næringsutvikling?

Internasjonalisering

Den vitenskapelige komiteen viser til en rekke begrensninger i forskningsmiljøenes muligheter til å ruste seg for økt internasjonal deltakelse. Blant annet henvises det til finansieringssystemet, at forskningsmiljøene ikke oppnår kritisk masse for internasjonal deltakelse og at flere av miljøene derfor bør inngå i større organisatoriske enheter.

- Viser rapporten til de relevante minimumsfaktorene for økt internasjonalisering?
- Hvordan kan det legges til rette for økt internasjonal aktivitet innenfor eksisterende økonomiske rammer?
- Hvordan kan det legges til rette for økt forskermobilitet?

Effektivisering

Rapportene fra evalueringskomiteen og vitenskapskomiteen viser begge til tiltak som kan ventes å gi effektiviseringsgevinster, uten at disse analyseres nærmere.

- Hvilke effektiviseringsmuligheter mener forskningsmiljøene finnes, og hvordan kan disse tas ut? I dette ligger både økonomisk/administrative funksjoner og områder av faglig karakter.

Videre prosess

I det videre arbeidet vil departementet opprette arbeidsgrupper og arrangere workshops for å diskutere ulike spørsmål og mulige tiltak. Referansegruppen, som består av lederne for berørte institutter og forvaltningsorganer samt representanter fra de tillitsvalgte, vil trekkes inn i dette arbeidet.

Oppfølgingsarbeidet vil skje i nær dialog med Kunnskapsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet, samt med Miljøverndepartementet der dette er aktuelt. Samlet resultat av prosessen vil bli endelig behandlet i Landbruks- og matdepartementet høsten 2011.

Med hilsen

Gaute Lenvik (e.f.)
kst.ekspedisjonssjef

Kirsti Gustad
avdelingsdirektør

Adresseliste

Bioforsk; Frederik A Dahls vei 20; 1432 ÅS

Forskerforbundet; Postboks 1025 Sentrum; 0104 Oslo

Nofima AS; Postboks 6122, 9291 Tromsø

Naturviterne; Keyzers gate 5; 0165 Oslo

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning; Postboks 8024 Dep; 0030 Oslo

Norsk institutt for skog og landskap; Postboks 115; 1431 Ås

Norsk senter for bygdeforskning; Universitetssenteret Dragvoll; 7491 Trondheim

Norsk tjenestemannslag; Møllergata 10; 0179 Oslo

Parat; Postboks 9029; 0133 Oslo

Samfunnsøkonomene; Postboks 8872 Younstorget; 0028 Oslo

Tekna; Postboks 2312 Solli; 0201 Oslo

Veterinærinstituttet; Postboks 750 Sentrum; 0106 Oslo